

"עם אדם" - "לחנך אדם להיות אוהב אדם"

תכנית חינוכית ניסויית של "דרך כפר"

קבלת האחר היא אתגר קיומי, המאיים על הלכידות הבסיסית של החברה. תכנית "עם-אדם" היא תכנית חינוכית ניסויית של קהילות החינוך, השותפות ליוזמות עמותת "דרך כפר", שמטרתה להציע מענה בלתי שגרתי לאתגר: להיות "עם אדם" (מקור השם בכתבי א"ד גורדון) משמעו בפשטות - להיות עם של נבראים בצלם אלוהים.

התכנית באה להציע מודל יצירתי של שיתוף פעולה חוצה מגזרים - חיבור בין נוער מקצועות הקשת של החברה האזרחית. בפיילוט זה משתתפים בני נוער מכפר הנוער הדתי בכפר חסידים יחד עם בני נוער מבית הספר הערבי מח"ט בעכו.

הנחת העבודה שלנו היא, שחיבור מעשי וטבעי בין בני נוער משתי הקבוצות, יעביר ישירות את המסר של "קבלת האחר", וכתוצאה מכך, יחולו התקרבות ושינוי עמדות בין "אחרים", כפועל יוצא של חוויה אנושית בלתי אמצעית משותפת.

בעקבות לימוד משותף בכתבי הרמב"ם, בערבית ובעברית, נחשפו בני הנוער לאישיותו ולרוחב דעתו חובק העולמות - העולם הדתי ועולם התרבות הערבית הגדולה שבה פעל. החשיפה ההדדית, הלימוד בצוותא ושאר הפעילויות המשותפות לשני צדי המשוואה, המוגדרים כ"נוער קצה", נועדו לחזק את תחושת הערך והזהות העצמית של כל קבוצה, בהתאם למורשת ותרבות המוצא שלה.

חלק משמעותי של התכנית קורה במרכז הרפואי ע"ש הרמב"ם, מהחשובים בישראל, שהוא מעוז מובהק של דו קיום. בית החולים מהווה סביבה, המזמנת צורך אמיתי לפעול ברגישות מתוך קשב לצרכי "האחר", ללא הבדל מוצא, דת או גזע. לשמחתנו, נציגי הנהלת בית החולים אימצו את פעילות "עם אדם" בחיבוק גדול. הליווי הזה מאפשר לנו להעביר מודל של דו קיום במרכז הרפואי, שמגשים את הערך העליון של קדושת חיי האדם - ולתרגמו לתכנית חינוכית שיטתית, שמניעה תהליך של שינוי בעמדות מקובעות של מתבגרים משני המגזרים, היהודי והערבי.

"עם אדם" מסתמנת כבר בשלב זה ככלי חינוכי יעיל, ואולי גם כתקווה למימוש (מאוחר?) של פתיח חוק החינוך הממלכתי של מדינת ישראל (1953), המצהיר שמטרת החוק היא: "לחנך אדם להיות אוהב אדם".

ד"ר חיים פרי
יוזמות חינוך "דרך כפר" (ע"ר)

